

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3780/17
ע"פ 9159/17

לפני: כבוד השופט יי עמית
כבוד השופט גי קרא
כבוד השופט עי גרוסקופף

המערערת בע"פ 3780/17: סברין זבידאת

המערער בע"פ 9159/17: ויסאם זבידאת

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעורים על גזרי דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה
בת"פ 23195-10-16 שניתנו ביום 21.3.2017 וביום
19.10.2017 על ידי כבי סג"נ א' אליקים

תאריך הישיבה: כ' בחשוון התשע"ט (29.10.2018)

בשם המערערת בע"פ 3780/17: עו"ד ראניה חדאד
בשם המערער בע"פ 9159/17: עו"ד אליאס אבו עטא
בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט
בשם שירות המבחן למבוגרים: עו"ס ברכה וייס

פסק-דין

השופט גי קרא:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כבי סג"נ א' אליקים)
בת"פ 23195-10-16 מיום 21.3.2017 בגדרו הוטלו על המערערת בע"פ 3780/17
(להלן: המערערת) 50 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה וקנס כספי, ועל גזר
דינו מיום 19.10.2017 בגדרו הוטלו על המערער בע"פ 9159/17 (להלן: המערער)
עונש של 70 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה וקנס כספי.

רקע

1. ביום 20.10.2016 הוגש נגד המערער והמערערת (להלן: המערערים), בעל
ואישה, שלהם שלושה ילדים קטינים בני 3, 6 ו-8, כתב אישום שייחס להם עבירות של
מגע עם סוכן זר, עבירה לפי סעיף 114 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק);

יציאה שלא כדין, עבירה לפי סעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954; חברות בהתאחדות בלתי מותרת לפי סעיף 85(1)(א) לתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 (להלן: תקנות שעת-חירום); חברות בארגון טרוריסטי, לפי סעיף 3 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948; ביצוע עבודה ומתן שירות בשביל התאחדות בלתי מותרת, לפי סעיף 85(1)(ג) לתקנות שעת-חירום; ואימונים צבאיים לפי סעיף 143(1)(ב) לחוק – למערער בלבד.

כתב האישום

2. על פי עובדות כתב האישום, המערערים התעניינו בארגון דאע"ש (להלן: דאע"ש) הזדהו עם האידיאולוגיה שלו והחליטו להצטרף לשורותיו. באמתלה של טיול תמים לחו"ל הגיעו המערערים לרומניה יחד עם שלושת ילדיהם, משם לתורכיה, ובהמשך לסוריה ולעיראק. עם כניסתם לסוריה הצטרפו המערערים לארגון דאע"ש ומסרו לאנשי הארגון את דרכוניהם הישראליים. בהמשך אנשי דאע"ש הובילו את המערערים וילדיהם לעיר מוסול בעיראק, שם הצטרף המערער למחנה לימודי דת ונשבע אמונים לדאע"ש. בהמשך, הצטרף המערער למחנה אמונים צבאי של דאע"ש ושהה בו במשך כחודשיים, במהלכם הוכשר כלוחם. לאחר הכשרתו ביצע המערער פעילות צבאית בשירות דאע"ש, במהלכה נפצע מירי ברגלו ופונה לקבלת טיפול רפואי. במהלך כל תקופת שהותה בעיראק התגוררה המערערת עם ילדיה במוסול וקיבלה דמי מחייה מאנשי ארגון דאע"ש, ועבדה בבית חולים במוסול כמפעילת מצלמות אבטחה.

3. עקב הפצצת מוסול על ידי מטוסי בנות הברית, התדרדרות המצב הבטחוני והיעדר חינוך סדיר לילדים, החליטו המערערים לחזור לישראל. המערערים חצו את הגבול מעיראק לסוריה ומשם לתורכיה, נעצרו על ידי המשטרה התורכית והועברו לישראל. סך הכל שהו המערערים בסוריה ובמוסול תקופה של קרוב לשנה.

ההליך בבימ"ש המחוזי

4. ביום 7.2.2017, בטרם החלה שמיעת הראיות, הודתה המערערת במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בכתב אישום מתוקן בעבירות שיוחסו לה – למעט עבירה של ביצוע עבודה ומתן שירות בשביל התאחדות בלתי מותרת, שנמחקה מכתב האישום. ביום 21.3.2017 נגזר דינה של המערערת לעונשים שפורטו לעיל.

5. המערער כפר וניהל הוכחות, כאשר כפירתו התמקדה בעיקרה בטענה שלא יצר מגע עם סוכן זר, עבירה לפי סעיף 114 לחוק. ביום 13.6.2017 הורשע המערער בכל העבירות שיוחסו לו וביום 19.10.2017 נגזר דינו של המערער לעונשים שפורטו לעיל.

גזרי הדין בבימ"ש המחוזי

6. במסגרת גזרי הדין התייחס בית המשפט לכלל מעשי המערערים כאירוע אחד, שנעשו במסגרת תוכנית עבריינית אחת, עניין שהצדיק קביעת מתחם אחד עבור המכלול כולו. בית המשפט עמד על חומרת העבירות בהן הורשעו המערערים, כאשר במעשיהם הם פגעו פגיעה קשה בערך של בטחון המדינה, שלו השלכה על בטחונו ושלומו של הציבור בכלל. עוד לחומרא, ציין בית המשפט את נסיבות ביצוע העבירות כאשר תחת מעטה של יציאה לחופשה תמימה, טוו המערערים תוכנית עבריינית של הצטרפות לארגון טרור תוך מחשבה על כל הפרטים. הם השאירו מאחור את מכשיריהם הסולרניים על מנת למנוע התחקות על עקבותיהם, הסתייעו באנשי דאע"ש לצורך הסתננות ממדינה למדינה, מתורכיה לסוריה ומסוריה לעיראק; העמידו בסיכון את ילדיהם הקטינים, במיוחד בתם הקטינה לה נתנו תרופה מרדימה בעת הסתננותם חזרה מסוריה לתורכיה; מסרו את דרכוניהם הישראליים לנציגי ארגון דאע"ש תוך התעלמות מפוטנציאל הנזק הגלום בכך. בהתחשב באמור קבע בית המשפט בעניינה של המערער מתחם עונש שנע בין 30 ל- 60 חודשים מאסר בפועל. לזכותה של המערער זקף בית המשפט את הודאתה, נטילת האחריות מצדה ושיתוף פעולתה עם רשויות החוק והיעדר עבר פלילי. כמו כן התחשב בפגיעה שתגרם לילדיה הקטינים כתוצאה ממאסרה, כאשר אלה מצויים בטיפול ובחזקת אמה ואביה שהפכו למשפחת אומנה לילדיה. עוד התחשב בית המשפט בכך שחלקה היה פחות מחלקו של המערער. בנסיבות המקרה סבר בית המשפט כי יש צורך בהרתעת המערער והרתעת הרבים. לאור כל האמור העמיד את עונשה על 50 חודשים לריצוי בפועל וענישה נלווית כפי שפורט.

7. בעניינו של המערער עמד בית המשפט, ולחומרא, על כך כי המערער ביצע את המעשים לאור הזדהותו עם האידיאולוגיה של דאע"ש, דחה את טענתו כי נגרר אחרי המערער לביצוע המעשים, וקבע כי המערער היה הדומיננטי מבין השניים, שתכנן את המעשים היטב טרם יצאו את ישראל והיה זה שיצר את הקשר עם אנשי דאע"ש בהמשך. יתרה מזאת, הוא נטל חלק פעיל באימונים ובלחימה עבור דאע"ש. לאור האמור העמיד בית המשפט את המתחם בעניינו של המערער בין שלוש וחצי שנות

מאסר לשבע שנות מאסר וגזר את דינו ל- 70 חודשי מאסר בפועל בציינו בין יתר נימוקיו, את הצורך בהרתעת המערער והרבים.

טענות הצדדים

8. המערערים מלינים על חומרת העונשים שנגזרו עליהם. למען שלמות התמונה יצוין כי בתחילה הגיש המערער ערעור שכוון גם נגד ההרשעה בעבירה של מגע עם סוכן זר, אך לאחר שמיעת מלוא טענותיו והערות בית המשפט חזר בו מכך.

9. מרכז הכובד בטיעוני באי כוח המערערים מצוי בחריגת בית המשפט, כך לטענתם, ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, תוך שהם מפרטים שורה ארוכה של פסקי דין שיצאו מלפני בית משפט זה וערכאות דיוניות שונות, כאשר העונש שהוטל על המערערים הינו החמור מבין כל אותם מקרים שפורטו וכי לא נמצאה לחריגה זו כל הצדקה עניינית. עוד נטען, כי ההחמרה בענישה צריכה להיעשות באופן הדרגתי ולא באופן קיצוני ודרסטי כבעניינם של המערערים. עוד ציינו באי כוח המערערים, את עובדת היותם של המערערים הורים לשלושה ילדים קטינים, שבעקבות מעצרים מצויים במשפחת אומנה. ואף שהקטינים מטופלים בפן הפיזי, הם סובלים ממצוקות נפשיות על רקע הניתוק והריחוק מהוריהם. לתמיכה בטיעוניהם הגישו אישורים ממוסדות חינוך וממכון לטיפול רגשי. בא כוח המערער הוסיף, כי חרף הרשעת המערער במיוחד לו הוא לא התכוון לפגוע בבטחון מדינת ישראל, וכי הצטרפותו ומלחמתו במסגרת ארגון דאע"ש לא כוונה נגד המדינה.

10. באת כוח המשיבה התנגדה לכל הקלה בדינם של המערערים, לדידה אף שהעונש שהוטל על המערערים אינו קל ונחשב לחמור ביותר מבין אלה שהוטלו על מעורבים בעבירות דומות, הנסיבות דכאן הצדיקו את הענישה שהוטלה והיא הולמת את נסיבות ביצוען של העבירות החמורות. עוד ביקשה לאבחן, ולחומרא, את נסיבותיו של המקרה כאן בהיותם של המערערים אנשים בוגרים ולא צעירים בגירים המושפעים מאחרים. עוד עמדה על משך התקופה הארוכה במהלכה שהו המערערים בעיראק, כאשר בחלק מהתקופה המערער לחם בשירות ארגון דאע"ש וקידם את מטרותיו.

דיון והכרעה

11. אין מחלוקת כי העבירות בהן הורשעו המערערים הינן עבירות חמורות שטמון בהן פוטנציאל סיכון לבטחון המדינה ולבטחון הציבור, ואין הצהרתו של המערער כי

הצטרפותו לדאע"ש לא כוונה נגד בטחון המדינה משנה כהוא זה. דאע"ש בהגדרתו הינו ארגון טרור מהמסוכנים שקמו. מלחמתו של דאע"ש מכוונת בין היתר גם כלפי מדינת ישראל ואזרחיה "אין ספק כי ארגון הג'יהאד העולמי "המדינה האסלאמית" (דאע"ש) ... מהווים סכנה חמורה למדינות בהן פועלים ארגונים אלה ולתושביהן, כמו גם, סכנה למדינת ישראל ולעולם החופשי כולו. מעשיו הרצחניים, האכזריים והבלתי אנושיים של ארגון דאע"ש ידועים למרבה הצער בכל העולם, וסכנותיו גלויות וברורות..." (ע"פ 8333/15 מדינת ישראל נ' חאלדי, בפסקה 10 לפסק דינו של השופט מזוז (23.8.2016) (להלן: עניין חאלדי)).

12. כמתחייב מחומרת העבירות, והתפשטות התופעה של אזרחי ישראל המצטרפים לדאע"ש, חלה החמרה בענישה נגד מבצעי מעשים כגון אלה המיוחסים למערערים. הדבר התבקש לאור הצורך בהעברת מסר מרתיע, חד וברור כי מבצעי מעשים כאלה ייענשו בחומרה. אולם, בבחינת הפסיקה שיצאה מלפני בית משפט זה וערכאות דיוניות במקרים דומים, עולה כי העונשים שהוטלו על המערערים כאן חורגים ולחומרא ממדיניות הענישה הנוהגת מבלי שנמצאה לכך סיבה ראויה. באי כוח המערערים הפנו לעניין חאלדי; לע"פ 6699/17 מדינת ישראל נ' פלוני (2.11.2017); ת"פ (מחוזי חיפה) 62355-01-15 מדינת ישראל נ' סנובר (21.4.2016). באת כוח המשיבה הצדיקה את ההחמרה בענישה בכך שהמערערים כאן הם אנשי משפחה בוגרים שלהם ילדים קטנים, אותם סיכנו, להבדיל מצעירים בגירים, שדעתם קלה שהסתבכו בעבירות מעין אלו. עוד ביקשה להסביר את ההחמרה באורך תקופת שהותם של המערערים בעיראק. גם אם יש ממש בטעמים אלה, לא מצאנו בהם הסבר משכנע להחמרה בענישה וכפי שנקט בה בית המשפט המחוזי בעניינם של המערערים. דומה כי לא נחדש דבר אם נאמר כי החמרה בענישה ראוי שתיעשה בהדרגתיות (ע"פ 3065/15 חסין נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 (26.6.2016); ע"פ 4737/16 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 4 (27.7.2016)). משעונשם של המערערים חרג ולחומרא ממדיניות הענישה הנוהגת, מצאנו להתערב ולהעמיד את העונש שהוטל על המערער על 60 חודשי מאסר בפועל והעונש שהוטל על המערערת על 40 חודשי מאסר בפועל. יתר חלקי גזר הדין יוותרו בעינם.

ניתן היום, י"ז בכסלו התשע"ט (25.11.2018).

שופט

שופט

שופט